

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „ 1/2 „ 1 „ 60 „
 „ 1/4 „ — „ 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 „ 1/2 „ 3 „
 — 0 —

Numeri singuratici se vând
 în Cluj cu 5 fileri, în alte
 locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
 mea locului ce ocupă;
 fiecare cm. costă o
 dată 10 fil., de 2 ori
 8 fil., de 3 și mai multe
 ori 6 fileri.

— 0 —

ADRESA

„RĂVAȘUL“
 CLUJ, — KALOZSVAR
 6. JÓKAI-UTCA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Cu 1 Iulie începe nou abonament
 la

„Răvașul“ Pe 1/4 de an costă 90 fil.
 „ 1/2 „ „ „ 160 „
 „ 3/4 „ „ „ 250 „

Cetitori, lățiți „Răvașul“ câștigându-i fiecare
 câte un nou abonat.

Restanțierii se binevoiască a-și achita datoria!

La Putna.

Cluj, 215 Iulie 1904.

Mâne se împlinesc patru sute de ani, de când Stefan-cel-Mare, voevodul Moldovei, se stinse dintre cei vii, la Suceava, în cetatea sa de scaun, la 2 Iulie 1504. Cu el trecea la cele vecinice cel mai mare stăpân al Moldovei, care în domnia sa îndelung binecuvântată, de 47 ani, a învins totdeauna pe dușmanii de multe feluri, cari după pornirea vremilor de atunci au tăbărit din răsărit și din apus, dela mează-zi și dela mează-noapte asupra acelei părți a pământului românesc, care se numia Moldova. Învingerile lui strălucite și viteze s'au făcut de pomenire și Turcilor năvalnici, și Tătarilor prădalnici, și Leșilor lacomi și Ungurilor făloși. Chiar Matiaș, Craiul cel vestit, din sânge românesc născut, a trebuit să fugă odată dela Baia din Moldova, cu rana grea a unei săgeți ușoare, trimisă lui de un harnic arcaș al lui Stefan-cel-Mare.

Dar nu numai în războaie, și în ale războiului fapte, era voevodul Ștefan mare și tare; ci și în ale păcii binecuvântate lucrări. El avea inimă bună, judecată dreaptă, dragoste de D-zeu și milă de oameni. În pace, ca și în războiu, el »cu picioarele deapaururi pe peatra ajutorului de sus sta«. El pe cum știa cu arma se apere țara și poporul seu, știa să-și fericească turma cu bune așezăminte, bune învățături și și mai bune pilde. După fiecare isbândă în războiu el întemeia câte o biserică, câte o mănăstire, ca mulțămită lui D-zeu sfântul, stăpânul biruințelor și Domnul oștirilor. Ear' clerul, oastea slujitorilor lui D-zeu, îl cinstea în deosebi; după-cum zicea archimandritul Vartolomei al Putnei, care a făcut laudele acestui mare ctitor, — el »pleca armele patrafirului«.

Chiar mănăstirea dela Putna, unde sunt așezate spre repaus osemintele neînvinsului luptător, este întemeiată și clădită de el. »În acest pașnic unghiu de țară — scrie N. Jorga — unde gândul rugăciunii se desface de o potrivă din înălțarea cătră cer a muntelui, din adâncă pace măreață a codrilor și din șoapta neobosită a apei, trimeasă ca o binecuvântare, puse Domnul învingător temelii bisericei sale, la 4 Iunie 1466«. — Povestea poporului spune, că locul pristolului de altar a fost însemnat în pădure de o săgeată slobozită din arc de însuși Domnul Stefan, de pe o înălțime apropiată, la o întrecere a lui cu

arcașii sei viteji. Dar asta nu se știe cu adevărat, și poate că e numai poveste, ca toate povestile frumoase ale poporului nostru. Este însă un frumos grăunte de adevăr învăluit în haina strălucită a poveștii; adevărul că săgeata a hotărât locul și temeliiile Putnei, săgeata învingătoare a viteazului luptător creștin, pe care și Papa de la Roma, îl cinstea cu numele de »spada creștinătății«.

La mănăstirea aceasta a Putnei, se adună acum româtime din toate părțile, din toate țările locuite de Români, pentru-ca să prăsnuiască pomenirea sfântă a marelui Voievod moldovean. La mormântul lui, — care a ajuns și el în pământul altei stăpâniri, pentru-că partea cea a Moldovei unde se află și Putna este luată acum de 127 ani și adausă la împărăția Austriei și se numește Bucovina — la mormântul lui Stefan-cel-Mare curg acum Românii din toate părțile ca să se roage lui D-zeu și poate se plângă...

El cu vitejia sa înțeleaptă a stors înainte cu patru veacuri cinstea tuturor vecinilor sei, prietini ori dușmani. Chiar și aici la noi în Ardeal el a stăpânit pe o vreme un mare ținut, având păr-călabii sei în cetatea Ciceului și Cetatea-de-Baltă, ba a întemeiat aici și o episcopie românească, Episcopia Vadului, din care acum n'a mai rămas decât pomenirea și sfărimiturile unor ziduri de biserică părăsită.

Se vede, că urmașii lui atâta au fost de mici, pe lângă el, încât nici locul de mormânt nu i-l'au putut păstra sub stăpânirea ce le-a lăsat-o bine întemeiată; cu atât mai puțin cuceririle ce le-a fost făcut printre Românii cei afară de granița vechei Moldove. Și până în ziua de astăzi suntem urmașii așa slabi — pentru-că ne-am îndepărtat de calea sufletului lui creștinesc — suntem așa de slabi, de nu putem de cât se plângem după el și să-l chemăm din groapa mănăstirii lui. Așa l'a chemat, cu glasul îndurerat al întreg neamului, poetul Eminescu în *Doina* sa de plângere și jale, strigând:

Ștefane Măria Ta,
 Tu la Putna nu mai sta;
 Las' Archimandritului
 Toată grija schitului,
 Lasă grija Sfinților
 În sama Părinților,
 Clopotele să le tragă,
 Ziua 'ntreagă, noaptea 'ntreagă,
 Doar s'a 'ndura Dumnezeu
 Ca să-ți mântui neamul tău.

Intr'adevăr suntem într'o stare din seamă afară jalnică — noi Românii de pretutindena. Că de ar umbla de nou Domnul Christos pe pământ i-s'ar face milă de noi — și ne-ar da poate și noave apostoli — cum milă i-s'a făcut de poporul ovresc, când a ales pe cei doisprezece apostoli și le-a dat puterea cea dumnezească.

Eată cum se cetește în evanghelia, dela Mateiu, cap. 9. în ziua pomenirii »Sfinților celor 12 Apostoli«:

»În vremea aceea văzând Isus noroadele i-s'au făcut milă de dênșii, că erau turburați și lăpădați, ca oile ce n'au păstor. Atuncea au zis ucenicilor sei, seceriș eată este mult și lucrători puțini... Și chemând pe cei doisprezece Ucenici ai sei le-au dat lor putere spre dūhurile necurate, ca să-le gonească și să tāmăduiască toată neputința«.

Dar faptul, că pomenirea celor mari ai nostri se săvârșește cu cinste, ne luminează în ceața zilelor de azi, și ne chiamă în aducerea aminte strălucirea vremilor de mărire, care ne sunt isvor de nădejde pentru viitor. Ne închinăm deci și noi lângă mormântul Marelui Voievod al creștinătății românești, marelui Ctitor de așezăminte și dătător de legi și datini, și rugăm pe Dzeul părinților nostri să facă din strănepoții celui trecut la vecinicie apostoli ai dreptății și mântuirii, după care atâta înse-țoșem.

Spiritul cel bun creștinesc al marelui Voievod român să trăiască în noi, și atunci vom putea zice cu Hașdeu:

Când faptele străbune le admiră strănepoții
 Aproape-i deșteptarea și timpul mai senin.

Alcoholismul și miseria.

Spartanii, un brav popor din vechime, cu mare dragoste și mult interes s'au nisuit, ca fii lor să primească o creștere sănătoasă, se sădească în inimile lor simburile virtuților și să stîrpească ori-ce rău și aplicări păcătoase din ei, creșterii sănătoase și morale au avut ei să mulțumească numele și bunăstarea lor. Ca fii se fie virtuțoși, părinții îi învățau cu cuvântul și mai ales cu pildele cele bune, ce zilnic le dau. Deosebit să îngrijiau se stîrpească din inimile lor ori-ce aplicare spre necumpătul în beutură, de ce se înfiorau, socotind beția de isvorul tuturor relelor. Părințeasca lor îngrijire nu să mărjinea numai la nimicirea aplicării spre beutură, ci de multe-ori întrebuițau mijloace drastice, pentru-ca în sufletul lor se înrădăcineze ură și greață față de acest păcat. Un astfel de mijloc era, că-și îmbătau sclavii și în starea de beție: rupți la haine, cu ochii împăiengeți, cu față schimonosită și ca de mort, împletecându-și picioarele și borborosind ca dobitoacele, — îi arătau băieților lor, talmăcindu-le în aceiaș vreme pricina acelei stări nefericite și urmările grozave ale aceleia.

Păgânii Spartani de multe-ori s'au arătat tirani în alegerea mijloacelor pentru creșterea fiilor lor, dar' țința lor a fost bună și mare, anume ca poporul spartan să știe porunci și asculta, să fie respectat și temut de alții, să fie vinjos la trup, tare și statornic în virtuți, ager și înțelept la minte și încărcat de bunătați pământești, ce le întrebuițau cu minte pentru mărirea și nu pentru deprăvarea lor.

Noi, cari creștini ne numim, cari știm nu numai cât știau Spartanii, că beutura ruinează sănătatea, mintea, cinstea și averea, ci și aceea că bețivi nu vor moștenii împărăția ceriului, stăm de parte de ei în ce privește grija și nisuițele de a stîrpi acest rău, acest păcat dintre noi, ci zi de zi ne plecăm grumazii tot mai mult în jugul lui spre ruina nu numai a trupului și a

Agentura generală din Cluj a băncii de asigurare „TRANSSYLVANIA“

primește și efectuează oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murăș-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmăr, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și exploziunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obicnuite, anume: capitale pentru casuri de moarte, pe viață, de zestre, rente etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală până la 1200 coroane.

Asigurări pe cheltuielile înmormântării, contra grindinei, sămănături de tot felul, nutrețuri etc.

„Transsylvania“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 de ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619.84 fil., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162.98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10.2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țară dela

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, piața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și dela agenturile locale și cercuale din comunele mai mari.

Inserțiuni

cu prețuri moderate se primesc la Administrația foii »Răvașul«.

Pentru 5 coroane trimit 4½ chlg. (cam 50 bucăți, puțin atinse) de

— săpun fin de toaletă, —

bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpie, violele, rezedă, jasmîn și lăcrimioare. Trimitând banii înainte ori cu rambursă spezează casa centrală de mărfuri Scheffer D. Sándor Budapesta, VIII, Bezerédi-utza 3. szám. (36) 13—24.

„THE STANDARD“

— fundată în anul 1825. —

Efectuează

asigurări de viață

pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual   Avere proprie
Cor.: 32,000.000   Cor.: 260,000.000

Dividende solvite   Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000.000   Cor.: 520,000.000

Agentura generală pentru
Transilvania:

Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, strada Kosuth-Lajos nr. 4.
în palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:

Edimburg. (Anglia.)

46—

Pentru sezonul de primăvară și vară

recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.

Căpături de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de primăvară.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

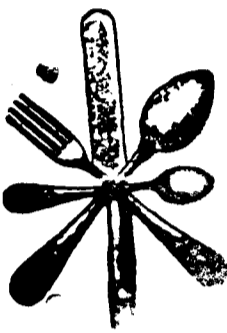
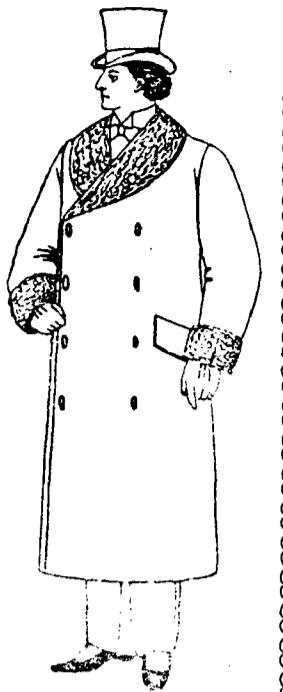
Căpături economice, cupțușite cu stofă.

Haine negre de salon și frac.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comanda din provincia ca măsură e destul a trimite o haină veche.

20 (25—)

Gratis! O cumpănă de culină!

Pe prețuri fabulos de ieftine trimit din magazinul meu prea încarcat

mărfurile mele de argint mexican

renumite în toată lumea pentru eselența lor și anume:

6 cuțite de masă de argint mexican	6 furcuțe de desert de argint mexican
6 linguri » » » » » »	1 lingură mare de supă » »
6 furcuțe » » » » » »	1 lingură mare de lapte » »
12 cuțite de desert » » » » » »	2 feșnice elegante de salon » »

46 bucăți la olaltă costă numai 6 fl. 50 cr.

După ori-ce comandă

pe lângă asta dau ca present pe răspundere și gratis o cumpănă de culină, care arată bine până la 12½ chilogr. Argintul mexican e un metal de tot alb (și din lăuntru) pentru a cărui durabilitate și eselență calitate iau răspundere pe 25 ani. — Spediția se face trimițând banii înainte sau cu rambursă din magazinul european

cu rambursă un vig de pânză de Scepusia pentru 6 cămeși bărbătești ori femești, 90 cm. lat. calitate eselență, garanție pe 6 ani; numeroase recunoștințe.

cu rambursă 3 metri de stofă modernă pentru un vestiment bărbătesc elegant, în culoare după plac.

Pentru 5 coroane trimit 4½ chlg. (cam 50 bucăți, puțin atinse) de săpun fin de toaletă, bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpie, violele, rezedă, jasmîn și lăcrimioare. Trimitând banii înainte ori cu rambursă spezează:

15—21

Casa centrală
de mărfuri

DENKER JÓZSEF

Budapesta,
Hernád u. 54

La autor în Blaj și la Administrația »Răvașului« se află următoarele cărți:

- »Predici populare pe toate Duminicile« de Gavril Pop, canonic (2 tomuri à 1 coroață tomul) 2 cor. — fil.
- »Predici populare pe sărbători« de Gavril Pop, canonic (1 tom) à 1 cor. — fil.
- »Predici populare ocazionale« de G. Pop, (1 tom) à 1 cor. — fil.
- »Istoria revelațiunii divine a testamentului nou« de Gavril Pop (4 broșuri à 50 fil. broșura) 2 cor. — fil.
- »Tomis a Kempis« trad. din limba latină de G. Pop (1 fascicol) à cor. — 80 fil.
- »Dicționar mitologic din mitologia greacă și latină« de Gavril Pop (fascicolul 1, 2 și 3 à 40 fileri fascicolul, iar al 4-lea fascicol à 20 fil.) 1 cor. 40 fil.
- »Datinile Romanilor la înmormântări« de G. Pop, (1 fascicol) cor. — 20 fil.
- »Cicero despre bătrânețe« (de senectute de Andr. Liviu, edată de Gavr. Pop (1 fasc.) 1 cor. — fil.

Preț scăzut.

Distins cu diplomă de onoare.

Bernáth E. Sándor magazin de mașini de cusut și biciclete; deposit de instrumente musicale. Liferantul poștei și telegrafului ung. reg.

Cluj—Kolozsvár (lângă podul Someșului.) Vind și în rate lunare și garantez 5 ani pentru mărfurile mele. — În atelierul meu mechanic, aranjat cu lumină electrică și motor, fac grabnic și cu preț moderat, reparaturi, suflări cu nichel, emailuri de deosebite colori în baie și cuptoriul propriu.

Nr. Telefonului 412.

Liste de prețuri ilustrate trimit ori cui.

Cine comandază provocându-se la aceasta foaie asigură oare care % bisericeii române celei nouă din Cluj! — 44 (11—)

Cine suferă de Epilepsie și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârșciuri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke,« Frankfurt a. Main. 13—52.

O cumpănă de culina gratuit.

Pe prețuri fabulos de ieftine trimit din magazinul meu prea încarcat mărfurile mele de argint mexican renumite în toată lumea pentru eselența lor și anume:

6 cuțite de masă de argint mexican
6 linguri » » » » » »
6 furcuțe » » » » » »
12 lingurițe de cafea » » » »
6 cuțite escelente desert » » » »
6 furcuțe » » » » » »
1 lingură mare de supă » » » »
1 » » » » lapte » » » »
2 feșnice elegante de salon.

46 bucăți la olaltă costă numai 6 fl. 50 cr.

După ori ce comanda pe lângă asta dau ca present de răspundere și gratis o cumpănă de culină, care arată bine până la 12½ chlg. Argintul mexican e un metal de tot alb (și în lăuntru) pentru a cărui durabilitate și eselență calitate iau răspundere pe 25 ani.

Espeșiția se face trimițând banii înainte sau cu rambursă din magazinul european casa centrală de mărfuri.

Scheffer D. Sándor

13—24. Budapesta, VIII. Bezerédi-u. 3.